

ARNHEMISCHE



COURANT.

Donderdag

den 19 Julij.

FRANKFORT, den 15den Julij.

In de staten-vergadering van het keurvorstendom Hessen, van den 10den dezer, is de heer *Jordan* opgetreden tegen de besluiten, onlangs door de regering uitgevaardigd, waarbij het dragen van andere dan nationale kokarden en alle volksvergaderingen verboden worden. Hij oordeelde, dat de regering geene bevoegdheid had tot het nemen van zoodanige besluiten, vermits dezelve op geene wet steunden, en dat, in dien bepalingen, als in die besluiten zijn vervat, kracht zouden hebben, de toestemming der stenden vereischt werd en dus eene wet, overeenkomstig de staatsregering, noodig was. Hij bouwde op deze beschouwing het voorstel: dat ten spoedigste tegen deze beide besluiten door de staten-vergadering zou geprotesteerd worden, en dat men het nader onderzoek derzelve aan de commissie van rechtspleging zou opdragen, ten einde tegen de ministers, die zulks aanging, nadere voorstellen te doen. De heer *Jordan* werd door andere leden in zijne gevoelens ondersteund, van welke sommigen er bijvoegden, dat ambtenaren, die zich naar zulke besluiten gedroegen, voor het gerecht zouden behooren getrokken te worden. De vergadering besloot, het voorstel van den heer *Jordan* in overweging te nemen. — Wijders heeft dezelfde vergadering ook goedgekeurd een voorstel van den heer *Pfeiffer*, tot afschaffing van de politiegeregten.

— In de staten-vergadering van Hanover, van den 7den dezer, is de vraag behandeld, of zij al of niet het regt heeft, om uitgaven, door de regering opgegeven, te weigeren.

— In het koninkrijk Saksen, en wel in het Voigtland, is mede een genootschap tot ondersteuning van de vrije drukpers opgericht. Hetzelve zal echter, zoo als men meldt, geen eigenlijk staatkundig doel hebben; maar de verspreiding der *geoorloofde* voortbrengselen der vrije drukpers trachten te bevorderen, en waar deze in Saksen nog niet bestaat, de straffen bij overtredingen, in geschikte gevallen, pogen te verzachten.

— Als reden, waarom de heer *Fein*, een der schrijvers van de *gewezen Duitse Tribune*, onlangs op zulk eene strenge wijze uit het land is verdreven, wordt thans opgegeven, dat hij 's avonds voor zijn vertrek op openbare plaatsen redevoeringen gedaan heeft, waarvan het oogmerk zou geweest zijn om opschudding te veroorzaken.

— Volgens brieven uit Ancona, zou de Fransche regering aan het hof van Rome geantwoord hebben, dat de ontrenning van die stad geen plaats kan hebben, voordat de zaken van Europa volkomen geregeld zijn. — De zoogenaamde Zwitsers, die de Pausselijke regering in dienst zou nemen, bestaan, zoo als men verzekert, uit een samenruapsel van allerlei natien; weshalve dan ook de verdere aanwerving gestaakt zou worden.

— Brieven uit Alexandria, van den 2den Junij, behelzen het stellig bericht der inneming van St. Jean d'Acre door de Egyptenaren. De Egyptische vloot, bestaande uit twee lineschepen van 100, 7 fregatten van 60 stukken, verscheidene korvetten, brikken enz. kruist voor de haven van Alexandria. De Turksche vloot is nog bij de Dardanellen. Bij Hama is, zegt men, eene Turksche armee van 20,000 man vereenigd, om tegen de Egijptenaren op te trekken. Men denkt, dat er spoedig slag tusschen de beide legers zal geleverd worden.

— Brieven uit Weenen melden, dat de ziekte van den hertog van Reichstadt weder een gunstigen keer heeft genomen en hij aan de behandeling is.

De tijdingen, welke men te Weenen uit Italië ontvangt heeft, luiden bij voortdoring niet gunstig; de revolutionaire partij zoekt de regeringen aanhoudend in moeilijkheden te wikkelen.

WEENEN, den 9den Julij.

De vesting St. Jean d'Acre is eindelijk op den 27sten Mei l. l. door de Egyptenaren stormenderhand ingenomen. Den 9den Junij is te Alexandria daaromtrent een legerbericht van de Egyptische armee bekend gemaakt. Hetzelve behelst het volgende: « In den nacht van den 26sten op den 27sten Mei vuurden de batterijen op de vesting. In den morgen van den 27sten, weinige oogenblikken na zonnenopgang, gaf de opperbevelhebber, *Ibrahim* pacha, bevel tot de bestorming. De troepen bij de bres *Zavil* van de vesting terstond eene verschansing en zetteden zich daarin vast. Het detachement, hetwelk door de bres van *Kapuburdschi* zou trekken, vond tegenstand van den kant der belegerden, begon te wankelen en scheen voornemens om terug te wijken. Toen de opperbevel-

hebber zulks bemerkte, trok hij de sabel, dreigde degenen, die zouden willen terugwijken, te zullen ter neder stooten, en dreef ze voorwaarts, tot dat ze op de bres post gevat hadden. Het versterkingskorps kwam toesnellen, en terwijl een gedeelte der manschap den vijand door geweer- en kanonvuur teruggedreef, wierp de andere eene verschansing op. De bres tegenover *Nebi-Saleh* werd door de Egyptische troepen bestormd; de kanonnen en mortieren der bastions werden door hen buit gemaakt. Terwijl men op de bressen met de belegerden, die ongeveer 2000 man sterk waren, vechtende was, wierpen deze zich driemaal, in den tijd van anderhalf uur, op de verschansing bij de bres van *Kapuburdschi*, welke werden telkens teruggedrongen. Hetzelfde gebeurde bij de bres van *Zavil*. Het geweer- en kanonvuur duurde van beide kanten nog eenige uren. Eerst des namiddags tegen vier 4 uur deed het bataljon van het 10de Regiment, hetwelk zich op de bres van *Zavil* bevond, uit zijne verschansing zulk eenen hevigen aanval tegen de belegerden, dat deze verlangden zich over te geven. Het vuur werd nu gestaakt. Er verscheen eene deputatie, bestaande uit eenige chefs der kanonieren, den mufti en den Imam *Abdullah* pacha, en viel voor den opperbevelhebber op de knieën, om zijne genade af te smeeken. De opperbevelhebber schonk hun genade; hij waarborgde hunne personen en bezittingen en liet hun zelfs hunne wapenen. Aan *Abdullah* pacha schonk hij alleen het leven. Spoedig na zonnen-ondergang zond hij den brigade-generaal *Selim* Beij tot hem. Omstreeks middernacht begaf zich *Abdullah* pacha naar den opperbevelhebber, die hem met de aan eene vizier verschuldigde eerbewijzen en vele vriendelijkheid ontving. 's Nachts om half een uur zetteden zich beiden te paard, en begaven zich naar het paleis buiten de stad, alwaar zij den nacht doorbragten. — De Egyptische troepen, die de stad binnengedrongen waren, gaven zich aan eenige, bij de bestorming eener stad onverwidelijke ongeregelheden over; eenige voorwerpen werden geplunderd, doch den volgenden dag aan derzelve eigenaars terug gegeven. — Vermits *Abdullah* pacha den wensch geuit had om naar Egypte te gaan, is hij, vergezeld van den brigade-generaal *Selim* Beij, naar Kaiffa gezonden, en heeft zich den 29 Mei op de goelet *Schahbaz-Dschudud* inscheept, welke den 2den Junij de haven van Alexandria is binnengelopen. Zoodra de Onder-Koning van Egypte kennis van zijne aankomst gekregen had, zond hij hem zijne eigene sloep met zijnen *Kahwedschi-Baschi*. Zoodra hij aan land was, ging hij naar den Onder-Koning, die hem met de eerbewijzen, aan den rang van vizier verschuldigd, ontving en hem alle misstappen vergaf. Hij woont thans naast het paleis van den Onder-Koning, in het paleis, dat voor de vreemde gezanten bestemd is. — Volgens eene lijst, bij dit legerbericht gevoegd, zijn van den kant der Egyptenaren bij de bestorming van St. Jean d'Acre 1 kolonel, 2 bataljons-oversten, 2 adjudanten-majoor, 3 kapiteins, 15 officieren en 419 gemeenen, te zamen 512 man gesneuveld, en 1 kolonel, 1 luitenant-kolonel, 2 bataljons-oversten, 2 adjudanten-majoor, 8 kapiteins, 47 officieren en 1368 gemeenen, te zamen 1429 man, gekwetst.

MUNCHEN, den 11den Julij.

Het *Konversationsblatt* No. 191 is in beslag genomen, wegens een artikel uit Tweebrüggen, volgens hetwelk verscheidene gemeenten in het Rijn-gewest hunne in militaire dienst zijnde zoons tot ongehoorzaamheid tegen hunne meerderden zouden aangezet hebben.

LONDEN, den 13den Julij.

Dingsdag 11. zijn de vertegenwoordigers van de groote mogendheden aan het bureau van buitenlandsche zaken nogmaals bijeen geweest, en hebben zij over de laatste mededeeling, van wege den Koning van Holland, eene lange conferentie gehad. Het gevolg van deze bijeenkomst is, volgens den *Courier*, het doen van een nader voorstel aan voornoemden Koning geweest, hetwelk door de conferentie beschouwd wordt van zoodanig eenen aard te zijn, dat het alle uitzigt op eene voldoende en finale schikking van dit moeilijk vraagstuk opent. Naar men verzekert, voegt dat zelfde blad er bij, dringt de conferentie, getrouw aan derzelve gegeven woord aan de Belgen, en in overeenstemming met de betuigingen, welke zij, in naam van de vijf mogendheden, herhaalde malen gedaan hebben, in het nu gedane voorstel, bij voortdoring, op de ontruiming van het Belgische grondgebied door de Hollanders aan als de grondslag van eenige nieuwe onderhandeling; maar worden tevens, aan den anderen kant, aan den Koning van Holland toegesproken.

gen aangeboden, welke, zonder de eischen van de Belgen innerlijk aan te tasten, niettemin stofs genoeg bevatten, om het nieuwe voorstel van de conferentie, hetwelk *finaal* en *beslissend* verklaard is, in rijpe overweging te nemen. Mogt de Koning echter weigeren, tot dit nieuwe voorstel toe te treden, dan zullen alle onderhandelingen ten einde zijn en Groot-Brittanniën en Frankrijk, zoo men gelooft, ten behoeve van België, tusschen beiden treden.

PARYS, den 13^{den} Julij.

Het berigt, door eenige dagbladen gegeven, van eene conferentie tusschen den minister van buitenlandsche zaken en de gezanten van Holland en België, wordt door een der ministeriele dagbladen stellig tegengesproken.

— De stand der partijen blijft nog altijd dezelfde. De ultra-liberalen en republikeinen voeren dagelijks krijg tegen het bewind en verachten of roemen de onderscheidene instellingen, naar mate die hun, ter bereiking hunner oogmerken, al of niet dienstbaar voorkomen. Het hof van cassatie staat, sedert het vonnis, ten gevolge waarvan de staat van beleg der stad Parijs is opgeheven, bij hen in hooge gunst. Dat was vroeger het geval niet, en er behoeft ook maar iets te gebeuren, hetwelk hun bijzonder tegenwerkt, of hetzelfde hof zal even diep veracht worden, als het nu hoog wordt verheven. De instelling der nationale garde blijft hun aangenaam, hoezeer het grootste gedeelte van de gewapende burgermagt van Parijs, bij het dempen der onlusten in het begin van Junij, menigen hunner zeer geërgerd heeft, door zoo ruw te werk te gaan met het volk, dat op straat zijne stem tegen het bewind verhoef. De vooruaamste roijalistische partij doet met de aanvallen der ultra-liberalen en republikeinen haar voordeel, wijst er dagelijks op, roept dat er geen bestendige rust dan onder een roijalistisch bewind zal zijn, verklaart zich tegen allen opstand ter omverwerping van de regering, maar tast deze aanhoudend in haar beginsel aan, beweert dat zij geen welig bestaan heeft, ijvert voor eene groote uitbreiding van het stemregt, zoekt hare meeningen aangenaam te maken, en legt openlijk de hoop aan den dag, dat zij langzamerhand het zoo ver zal brengen, dat het algemeen zich tegen het thans regerende stamhuis verklaart en eenmaal medewerkt om den hertog van Bordeaux op den troon te plaatsen, dien zij als den eenigen wettigen Koning van Frankrijk beschouwt.

BREDA, den 16^{den} Julij.

(Particuliere Correspondentie.)

Heden morgen is, ter bezetting van de dorpen Prinsenhage, Rijssbergen en Zundert, van hier vertrokken het 2^{de} bataljon der 2^{de} afdeeling mobiele Overijsselsche schutterij, gekommandeerd door den heer luitenant-kolonel *Götte*, terwijl het 3^{de} bataljon der 1^{ste} afdeeling mobiele Geldersche schutters, thans onder het bevel van den heer majoor *van der Brugge van Crooy*, voorheen onder dat van den heer majoor *van Wassenaar Katwijk*, dat tot dus verre de gezegde gemeenten bezet had, dezen namiddag hier weder binnen gerukt is; voorts hebben almede de stad verlaten de 3^{de} en 4^{de} compagnie van het 1^{ste} bataljon der 4^{de} afdeeling mobiele Zuid-Hollandsche schutterij, bestaande uit Dordrechtenaars, Vlaardingens en inwoners van Middelbarnis, ter bezetting van de dorpen Effen en Leur, alwaar zij de 1^{ste} en 2^{de} compagnie van gezegde bataljon, allen uit Dordrechtenaars bestaande, vervangen zullen.

's GRAVENHAGE, den 17^{den} Julij.

Met leedwezen verneemt men dat, gelijk te verwachten was, de cholera zich niet tot Scheveningen bepaald, maar zich ook tot in de residentie heeft uitgebreid, ten gevolge waarvan de alhier genomen maatregelen van voorzorg thans in volle werking zijn. Daardoor is het voorkomen vervalten om Scheveningen af te sluiten.

De ziekte te Scheveningen is verre van geëindigd. Eergisteren zijn er 13, gisteren 8 nieuwe zieken bijgekomen; overleden den 15^{den} 5, den 16^{den}, 6 personen. In de residentie telt men een vijftiental zieken, en, naar men zegt, vijf dooden.

Reeds bevinden zich eenige lijdens in een der hospitalen. Het andere wordt daartoe ingerigt. Op het stadhuis zullen zich voortdurend twee geneesheeren bevinden, voorzien van bedienden, en alle hulpmiddelen, om terstond aan cholera-lijdens bijstand te kunnen bieden.

De ziekte heeft zich meerendeels bij minvermogensden en bij personen, welke een buitensporig leven leiden, geopenbaard, en wel in onderscheidene gedeelten der stad.

De collecte, gisteren nog voor de zieken te Scheveningen alhier plaats gehad, heeft, niettegenstaande dierzelfer verschijning in onze stad reeds bekend was, de aanzienlijke som van f 7000, of, met inbegrip van de overige vrijwillige bijdragen, ruim 10,600 gl. opgebracht. Inmiddels zullen ook de minvermogensden alhier geene mindere aanspraak op de hulpvaardigheid en menschevendheid van stad- en landgenooten hebben.

STEENDEREN, den 15^{den} Julij.

Gisteren namiddag om 4 ure had men hier, alsmede in de buurtschappen Enmer, Rha, Laar en Olburgen, een zwaar onweder, vergezeld van eenen hevigen hagelslag, waardoor al het schoone te veld

staande koren en tuinvruchten geheel vernield, als ook eene menigte glazen verbrijzeld en zelfs vele kleme en groote vogels gedood zijn. De hagelsteenen waren sommigen ter grootte van een duiven-ei. De schade, hierdoor veroorzaakt, is nog onberekenbaar.

In andere gemeenten van het kwartier Zutphen is door dezen hagelslag mede groote schade aan de veldvruchten veroorzaakt.

ARNHEM, den 18^{den} Julij.

Wij hebben de verwachte brieven uit Parijs en Brabant heden niet ontvangen.

— De jongste tijdingen uit Duitschland behelzen weinig van algemeen belang.

De beide kamers van de staten-vergadering van Hanover hielden zich onledig met het beraadslagen over het ontwerp der grondwet, hetwelk bij de opening van derzelfer tegenwoordige sessie, op last des Konings, is medegedeeld. Zij zijn den 7^{den} dezer tot het zevende kapittel gekomen en hebben de bepalingen in de zes eerste hoofdstukken en eenige van het zevende met eenige wijzigingen aangenomen.

De courant van Dusseldorp meldt, dat het bataljon fuseliers van het 30^{ste} regement Pruisische infanterie naar de Beijersche grenzen is opgerukt.

— De Luiksche dagbladen van den 17^{den} dezer melden, dat de heer *de Sauvage*, die door de priesterpartij is voorgedragen, tot lid van de Belgische kamer der volksvertegenwoordigers is verkozen, met 369 tegen 257 stemmen, welke laatsten op den heer *Ernst Jr.*, professor aan de universiteit, den kandidaat der zoogenaamde liberalen, zijn uitgebragt.

Mengelwerk.

De Duitse Bondsvergadering.

In buitengewone omstandigheden neemt men buitengewone maatregelen; dat leeren ons voorzichtigheid en gezond verstand. Maar ondervinding en levenswijsheid fluisteren ons, bij het bezigen van zulke middelen, desniettegenstaande in het oor: bezint, eer gij begint; en wij houden de les dier twee onmisbare gidsen op den weg der noodzakelijkheid, voor zoo heilzaam en nuttig, dat wij onzen redelijken en zedelijken pligt zonden achten te kort te doen, indien wij hare toepassing op onze handelingen één oogenblik voorbij zagen. Wij durven het uit dien hoofde gerust met den naam van zielsblindheid bestempelen, zoo dikwijls wij een individu, in buitengewone omstandigheden, of ook een regeringsbestuur zoodanige maatregelen zien aanwenden, die het handtastelijk kenmerk dragen van onberadenheid en ondoelmatigheid. Het is zoo, wat van den mensch doorgaans in het bijzonder geldt, staat niet altijd gelijk met de aangelegenheden van een gouvernement; en van de algemeene pligten des eersten tot die des laatsten te willen besluiten, brengt ons al zeer ligt in een verkeerd spoor van beoordeeling. Maar hetgeen wij hier op het oog hebben, plaatst beide in denzelfden toestand en maakt het gedrag van den eenen en van het andere aan dezelfde uitkomsten onderworpen. Of zijn individuen en gouvernementen niet beide aan zekere wetten van redelijkheid en billijkheid onderworpen, van wier mindere of meerdere nauwgezette behartiging beider zedelijke rust en materieel belang afhangen? Heeft een individu en een gouvernement geene pligten jegens land- en tijdgenooten te vervullen, uit wier verzaking of miskenning de noodlottigste gevolgen voor beide en voor het algemeen onvermijdelijk moeten voortvloeien? Is de mensch, hoezeer door de fortuna of zekere verkregen regten met magt en aanzien hekleed, boven alle verantwoording zoodanig verheven, dat hij jegens anderen zich kan gedragen naar eigen goeddanken, en met hen, die zijner magt of aanzien ondergeschiktheid behooren te bewijzen, willekenig kan handelen, al ware zulks ook in strijd met de voorschriften van menschenregt en burgerlijke deugd? Wij gelooven deze vragen, ten minste in onze meer verlichte dagen, ontkennend te mogen beantwoorden; en, overeenkomstig dat antwoord, de gevolgtrekking te kunnen maken, dat zulke buitengewone maatregelen, die tegen de bovengenoemde pligten en verplichtingen aandruischen, schoon ook door buitengewone omstandigheden noodzakelijk geoordeeld, tot het gebied der levenswijsheid geenszins behooren, en het tegenovergestelde kenmerk van leerzame ondervinding in zich sluiten.

Als zoodanig beschouwen wij dan ook het curieuse staats-document, onder den titel van protocol, (1) den 23^{sten} Junij in de 22^{ste} zitting der Duitse bondsvergadering geformeerd. Buitengewone omstandigheden, met name: onderscheidene onlusten in de Duitse staten, hebben de hooge leden der Duitse regeringen in de onvermijdelijke noodzakelijkheid gebragt, om toevoegt tot buitengewone maatregelen te nemen, met geen ander doel voorzeker, (zouden wij zeggen) dan ter herstelling van het verbroken evenwigt, en ter bevordering van dat algemeen geluk, waarnaar alle redelijke inwoners van elk land, overeenkomstig hunne

(1) Eene naïve verklaring van dit, hedendaags, zoo universeel geworden kunstwoord, onlangs in het Handelsblad geplaatst, duidt ons aan, dat het, eigenlijk gezegd, niets meer beteekent dan: schoon papier.

maatschappelijke en zedelijke bestemming, streven. Wij hebben het, om den aard der zake en de belangrijkheid der in het licht verschijning van genoemd staatsstuk, niet ondoelmatig geacht, onzen geëerden lezers het wezenlijk gedeelte daarvan mede te deelen in nummer 83 onzer Courant; gelijk wij het bij dezen niet ondoelmatig keuren, hunne aandacht bij den zakelijken inhoud van hetzelfde eenige oogenblikken te bepalen.

Het vordert geen betoog, dat de hoofdtoon van het bewuste staatsstuk die der autocratie is, en wel eener autocratie, aan wier overmagt zich nog velen onzer tijdgenooten, helaas! gedwongen zien met eene minderjarigheids-gedweehheid te moeten onderwerpen; eener autocratie, die, hoezeer ook het masker van verlichting- en beschavingszucht aannemende, in haar binnenste geene andere bedoelingen koestert dan om derzelver heilzame voortplanting zijdelings tegen te werken en te ondermijnen; eener autocratie eindelijk, die den burger der negentiende eeuw met den burger der middeleeuwen gelijk stelt, en den onzaligen lievelings-stelregel blijft aankleven en voorstaan, dat het Volk om den Vorst en niet de Vorst om het Volk aanwezig is.

« De geheele staatsmagt moet in het opperhoofd van den staat vereenigd blijven; en wat de volksvergadering in het algemeen belang nuttig keurt, kan dier oppermagt onder geen anderen vorm dan dien van smeekschrift worden voorgedragen; de door het volk als billijk beschouwde regten, door de bedoelde oppermagt onbillijk gekeurd wordende, zullen de bewoners der vorstenstaten zich aan die uitspraak moeten onderwerpen, of te duchten hebben, dat men hun hunne gehoorzaamheid gewapenderhand doe gevoelen; de volksvergadering mag der oppermagt geene schatting weigeren, al beselt zij, en is zij overtuigd van derzelver onbillijke vordering.» — Zijn zulke eischen geene eischen der hoogst denkbare autocratie; en bevat het bedoelde staatsstuk de zoodanige niet met duidelijke woorden?

Wij zijn verre van ons onder de omhelzers van revolutionnaire gevoelens te rangschikken, die wij als allernoodlottigst voor de algemeene welvaart van elk volk in het bijzonder, ja zelfs ten hoogste strafwaardig beschouwen, waar hare beoefening voorstanders en aanklevers vindt; maar wij veranschouwen even zeer een beginsel, dat de eigendommelijke regten van den zedelijk vrijen mensch verkracht en hem tot den rang van slaaf vernedert; wij doen dit te meer als bewoners van een vaderland, waar echte liberaliteit, in derzelver wezenlijke beteekenis, ten troon zit, en elk denkbeeld van grenzenloze vorsten-oppermagt wanklant in onze ooren is.

Van daar, dat wij de volksoulusten, sedert eenigen tijd in *Duitschland* heerschende, om derzelver strekking en gevolgen misprizen; maar van daar ook, dat wij de maatregelen der *Duitsche* bondsvergadering, om derzelver overdrevenheid en tegen alle voorzigtigheid en wezenlijke heilbevordering aandruischende toepassing, meenen te moeten afkeuren.

Welk nut toch kan het te weeg brengen, strijd te voeren tegen beginselen, waar tussehen zich eene kloove van onverenigbaarheid heeft opgedaan, door geene andere brug van toenadering te herstellen, dan door die van gematigdheid, billijkheid, redelijkheid en aanneembaarheid? Of meenen de *Duitsche* verbonden ingen harten te winnen en harstogten, van het spoor der redelijkheid verwijderd, tot het spoor der overtuiging terug te leiden, door het daarstellen van verordeningen, die veeleer geschikt zijn om meerdere verbittering dan bevrediging te bevorderen? Meenen de hoofden van het *Weener* verbond, het onkruid der *Fransche* revolutie, in *Duitschland* opgeschoten, met vrucht te verstikken door nevens hetzelfde nog weliger bloeiend onkruid te zaaien?

Neen! wij houden het voor onwedersprekelijk, en de uitkomst zal het, (de Hemel geve, om het behoud des algemeenen volksvredes, dat wij ons bedriegen!) veelligt doen zien, dat het bewuste protocol der *Duitsche* bonds-vergadering, in plaats van een gewenscht blusmiddel tot voortzetting van den noollottigen revolutie-brand in *Duitschland* te zijn, niet te onrecht een okshoofd olie mag genoemd worden, dat het vuur der algemeene onvergenoegdheid eerlang te heviger en noodlottiger zal doen uitbarsten.

Wij leven in eenen tijd, waarin het middeleeuwsche begrip van blinde gehoorzaamheid aan den eigendunkelijken wil der monarchen, bij de meest beschaafde natien voor gezonder begrip: dat namelijk van gemeen overleg in zaken van regeringsbestuur tussehen vorsten en volken, heeft plaats gemaakt; in eenen constitutioneelen tijd, welks verschijning wij hoofdzakelijk aan den gelukkigen invloed eener trapsgewijs toegenomene volksverlichting te danken hebben. Het besef der billijkheid en regtvaardigheid van dit begrip heeft zich zoo vast en onuitroeibaar in het hart der natien geworteld, dat er geene mogelijkheid bestaat, om het menschedom op den ouden weg van blinde onderwerping terug te leiden; en elke poging daartoe, door enkele gezagvoerders nog heimelijk of in het openbaar aangevend, als hoogst verderfelijc en hoogst gevaarlijk mag beschouwd worden. Der minderjarigheid eenmaal ontwassen, laat zich de zedelijk vrijen mensch door geene vorstelijke magtspreuken van aangeërd oppergezag of aangeërd leenrecht meer als een lastdier bij den teugel rondleiden; geweld en overmagt mogen hem een tijd lang de mogelijkheid

ontzeggen, om zich tegen dat onzalige begrip te verzetten; met volle overtuiging onderwerpt hij zich nimmer; want zijne rede, zijn gevoel van eigen waarde kanten zich onwillekeurig tegen zulk eenen vernederenden stand aan; en de gelegenheid om er zich aan te onttrekken, wordt door hem niet alleen vurig verlangd, maar, uit den aard der zake, gezocht. — Bij wien ligt dus de eerste oorzaak der beroeringen, die het hedendaagsch *Europa* in een staat van jammer en ellende dompelen? Bij niemand anders, dan bij hen, die het oude gebouw hunner voorvaderlijke oppermagtsbekleeding nog in denzelfden antieken bouwtrant en in- en uiterlijk aanzien zoeken staande te houden, in plaats van het naar den verlichter tijdgeest te moderniseren; bij niemand anders, dan bij die monarchen, die, omdat zij over eenige duizende soldaten te beschikken hebben, en verbonden van alliantie met andere, hun in gevoelens gelijkende, monarchen weten aan te knopen, hunne onderhoorigen met een' allergenadigsten vorstentrotsch, onder hunnen allergenadigsten scepiter van allergenadigste heerschzucht wenschen gebukt te houden. — Is dit niet te ontkennen, dan spreekt het ook van zelve, dat het alom heerschende kwaad niet eer met wortel en tak zal uitgeroeid zijn, voordat de zoodanige magtvoerders zich hebben gelieven te schikken naar den loop der gebeurtenissen en den algemeenen wensch van het verlichtste deel hunner onderhoorigen.

Brokken uit het Dagboek van den Oude van het Meer.

Gedachten en Beelden.

Ik ben altijd een vriend van *zinrijke* geweest, en daarom een vijand van al zulke boeken, die in vele bladzijden weinig bevatten; jammer dat de meeste onzer hedendaagsche lettervruchten er zoo waterig uitvallen. Geen geschrift was mij dus in lang zoo welkom, als de *Gedachten en Beelden* van B. T. LUBLINK WEDDIK, uitgegeven te *Amsterdam* bij G. J. A. BEIJERINCK. Die man is geen lid van de naamloze sociëteit tot bevordering van het vertier der papier-molens, maar geeft, in weinig woorden, veel, dat van eene stevige gehalte is. Hij is zelf een diepe denker, en noodzaakt zijne lezers om ook te denken, als zij zijne *gedachten* willen vatten. — Welk een lastig boek, zullen velen misschien zeggen, *waar men bij denken moet*; ik lees om mij te ontspannen. — Dezulken hebben echter veel overeenkomst met iemand, die slechts knijft, om zijne beenen in beweging te houden, en die, als hij te huis komt, niets weet te verhalen van de heerlijke streken en verrukkelijke natuurtooneelen, die hij heeft doorgewandeld. — Na, ik gun ieder zijn smaak, en aan zulk soort van lezers verliest een schrijver weinig. — LUBLINK schrijft voor de menschen, gelijk zij door God zijn geschapen, *voorredelijk denkende wezens*, niet voor de automaten, waarin onze wind- en waterrijke eeuw velen hunner heeft misvormd. — Juist oordeel, diepe menschenkennis, groote belezenheid en gekuischte smaak stralen in het werkje door, waarvan het derde stukje voor mij ligt. — Het geeft in geen opzigt de beide vorigen toe, zonder daarom in alle deelen aan dezelve gelijkvormig te zijn. Nieuwe gezichtspunten, fraaie wendingen, zinrijke toepassingen, verrassen en boeien den lezer, die het boek niet spoedig uit de hand zal leggen, en toch er maar weinige bladzijden achtereen uit lezen kan. Wie, die niet duizelen wil, gebruikt van geestrijken drank op eens eene groote hoeveelheid? Die genieten wil, lept het kostbare vocht bij kleine teugen.

Ik heb menigmaal at eens beproefd, eenige van L's gedachten tot mijne gedachten te maken, ten einde, als zoo velen, met geleende vederen op *soinées* en *thés* te pronken; maar dat ging niet. — Vooreerst zijn des schrijvers gedachten zoo te boek gesteld, dat men ze *letterlijk* moet overnemen, of ze verliezen hunne *quintessens*, en daar protesteerde mijne memorie tegen; en ten tweede is derzelver inhoud of te hoog om door menschen, die slechts *Fransche romans* lezen, te worden gevat, of te zeer *ad rem* om in de groote kringen fortuin te maken; de *baux esprits*, die daar en *vogue* zijn, hebben

« *Et par droit de conquête et par droit de naissance* »

het uitsluitend regt verkregen van *inpertinensien* te zeggen; gewone menschen mogen er niet eens de *waarheid* doen hooren: ik liep dus gevaar, om met mijne *Lubliniaansche gedachten*, door die *cosaque de salon*, van hun grondgebied te worden verjaagd; en daar ik juist bezig ben, om eene *carricaturen-galerij* te verzamelen, kan ik deze kritieken nog niet missen.

Bij bedaard nadenken heb ik ingezien, dat mijn mislukt plan in derdaad een geheel verkeerd plan was, en dat het boek eigenlijk niet voor die *scheepsoten-kaste* geschreven was. Wie loch zal in eenen kring, waar men, *ex professo*, *kwaad* spreekt, zonder ergernis kunnen lezen:

« Menschen met tongen als wespen en Indische giftige pijlen! gij behoort dan ook in de maatschappij, op het salet of waar men u gene

plaats vergunt; maar gaarne zag ik-a steeds met een onderscheidend ken- teken, b. v. met een addertje in de hand.» Of

«Laster is een gif, dat juist zoo hevig verteert, dewijl het overge- haald en scheikundig vervaardigd is — onder de vlammen der hel.»

Hoe zal men menschen, die nimmer de *muts met bellen* afleggen, on- gestraft kunnen toevoegeu:

«Hoe gelukkig is het, dat wij, groote en volwassen kinderen, ook ons speelgoed kunnen vinden; honden, paarden, koetsen, huizen, boeken, enz.; nu werpen wij het eene weg en grijpen naar iets anders, en schreeuwen, wanneer men het ons ontnemt; dan hangt ons de lip, en wij zijn onaardig genoeg, om andere kinderen, die in de groote kinder- kamer bij ons zijn, aan te vallen, en hun het speelgoed, waar zij zich mede vermaken, uit de handen te rukken; dan hoort men een leven en getier dat hooren en zien vergaat, tot dat elk der strijdende partijen met een nieuw rinkel-belletje wordt tevreden gesteld.»

Neen, waarlijk, dat ging niet; ik heb dus maar voorgenomen, het als een *vade-mecum* eene vaste plaats op het boeken-rekje in te ruimen, dat alijd naast mijnen leuningstoel staat, en het nu en dan in den wijden zak van mijn' loopjas te laten mede wandelen, als ik de lieve natuur ga bestuderen of mijne onvoordige, maar helderdenkende naburen op hu- ne landhoeven bezoek; — met succes heb ik hun reeds menige *schoone parabel*, menig uit het hart gevloeid woord van oud-oom JACOB, menig beeld, aan moeder natuur ontleend, vorgelezen — hoe meer ik in het boek te huis word, hoe beter dat gaan zal. — Ik bestudeer het dagelijks en doe dat wel voornamelijk om mijne *zelfkennis* uit te breiden — teregt toch zegt LUBLINK:

«Menschenliefde en menschenkennis staan wel eens tot elkander als vuur en water. Dit is eene bedroevende waarheid; men zoekt in ande- ren wat men zelf niet heeft; het groote, ware, krachtige, en naar ma- te men meer onpartijdig zoekt, vindt men schaduwen en kopijen van kopijen; — dat verzwakt en verteert de menschenliefde, en men springt in het andere uiterste over: menschenhaat. Het beste middel tegen deze *salto mortale* is: KENNIS VAN ZICH ZELVEN — daardoor zullen wij onze zinnen meer gematigd maken en van anderen geene reuzenstappen ver- langen, waar wij zelveu, als kreupelen, voortstompelen.»

Ik gevoel dan tevens, hoe waar hij opmerkt, dat:

«Het uitzigt uit het keldervenster en uit het zolderraam zeer verschil- lend is; — beneden ziet men drie of vier voet voor zich uit, boven ziet men soms uren ver, over bergen, boomen, zeeën en landen.»

«Even zoo gaat het met de *ontervinding*: hoe hooger in jaren, ge- klommen, hoe ruimer uitzigt; evenwel zijn er velen, die het slechts tot de eerste of tweede verdieping brengen.»

«Gaarne wilde ik tot de *laatsten* behooren, en grijp daarom elke zich aanbiedende gelegenheid aan om eene *verdieping* hooger te klimmen. Mogt de Hemelsche Vader deze poging zegenen, en mij eenmaal in Zijn hoog en heilig huis, het ruime uitzigt schenken, denzulken toegesegd, die hem lief-hebben en Zijne geboden onderhouden!

Wie het boekje koopt en betaalt zal de uitgever zeker beleefdelijk bedanken, en echter diende het omgekeerde plaats te hebben; wij moes- ten den uitgever onzen dank betuigen, omdat hij ons in de gelegenheid gesteld heeft, zoo veel goeds en voortreffelijks te lezen en te betrachten. Want heeft de man zijne beurs zeker met deze uitgave geene ondiens- gedaan, hij bewees eene veel grooter dienst aan het verstand en hart zij- ner landgenooten.

De ondergeteekenden bieden zich aan tot het ontvangen en bezorgen van liefde- gaven voor het ongelukkige *Scheveningen*. De algemeene weldadigheid onzer land- genooten behoeft hier geene bijzondere opwekking; want de naam alleen der plaag, die, na lang, om onze grenzen heen gewoed te hebben, eindelijk het eerst in dit dorp zijn aanwezen in ons vaderland door slagtoffers kenmerkt, is voldoende om iedere gelegenheid tot leening van dezen met graagte te doen aangrijpen, terwijl de omstandigheid, dat *Scheveningen*, juist door dezen ramp, alle zijne bronnen van bestaan voor eenen geramen tijd weg ziet vloeijen, de levendige overtuiging in ieder wel geplaatst hart moet doen geboren worden, dat zoo al niet de dadelijke ten minste de meer verwijderde gevolgen dezer bezoeking door bijdragen der nim- mer te vergeefs ingeroepen Nederlandsche weldadigheid kunnen worden verzacht.

De ondergeteekenden, die bij eene vroegere vereeniging hunne moeite zoo rijke- lijke door zulke bijdragen beloofd vonden, vertrouwen, dat zij ook deze oproeping niet te vergeefs zullen hebben gedaan.

- Arnhem, den 15 Julij 1832.
- NEDERMEYER VAN ROSENTHAL.
 - D. G. VAN EMBDEN.
 - G. ANDRÉ DE LA PORTE.
 - H. CRAMER.
 - S. D. WYCKERHELD BisdOM.
 - H. J. VAN GENNEP.

DRUKFEIL.

In de 4de kolom van No: 84 komt in het artikel Citadel-Arnhem eene zinstorend feil voor; er staat: *de sloep, waarmede onze braven enz. moet zijn: de sloep, waarmede onze brieven enz.*

Prijs-Contract van Effecten.

Amsterdam, den 17den Julij.

N. Werk. Schuld	41½ a 42½	42½	S. Perp. rente Par.	a	
» Uitgest. dito	15½ a 15½	15½	» Dito Amsterd.	49½ a 50	49½
» Kans-Biljetten	15½ a 15½	15½	» Obl. te Londen	29 a 29½	29½
» Amort. Sijnd.	69½ a 70½	69½	» Uitgest. schuld	6½ a 7½	7½
» Dito d'ro	54½ a 55½	55	O. Obl. Ween. bank	a	
» Losrenten dito	a		» Dito	a	
» Oorlogslasten	89½ a 89½	89½	» Cert. Goll. en Co.	a	
» Schatkistbiljet.	99 a 99½	99½	» Obl. Metalliek	83 a 83½	83½
» Dito	99 a 99½	99½	» Idem London	a	
» Dito	a		» Dito	a	
» Neg. 1831 6 pCt.	94½ a 95½	94½	» Bank-Actien f	a	
» Dito 1832 5 pCt.	79½ a 80	79½	» A. f 100 Roths.	a	
» Handelmaats.	85½ a 86	85½	» Dit. f 250 dito	a	
E. Inschrijving	67 a 67½	67½	N. Cert. Falconnet	74 a 74½	74½
» Dito Certific.	a		» Dito-Londen	a	
R. Obl. Hope en Co.	93½ a 94½	94	D. Neg. Londen	66½ a 67	67
» Dito 1828 en 1829	95½ a 95½	95½	E. Geconsolideerde	84½ a 85	85
» Inschrijving	58 a 58½	58½	B. Neg. 1824	47 a 47½	47½
» Dito Certificat.	a		G. Obligatien	21½ a 21½	21½
» Ct. Hamb. Adm.	84½ a 84½	84½	» Mexico	a	
» Dito Negot. 1831	84 a 84½	84½	P. Aand. Neg. 42 m.	a	
» Te Lond. geneg.	89½ a 90½	90	A. Aand. Neg. 3 sted.	a	

De markt was heden wederom lusteloos, en iets flauwer dan gister.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 17 Julij 1 El 2 Palm 5 Duim; gewassen 0 Duim; gevallen 10 D
Den 18 dito 1 El 2 Palm 5 Duim; gewassen 0 Duim; gevallen 0 D

§ + Op den 26sten Julij en den 9den Augustus 1832, 's namid- dags om 4 uren, zullen te Loenen, in de herberg de Ka- pel, in massa en in perceelen geveild en verkocht worden: de zoo even gemelde HERBERG, met angelegen T U I N, B O U W- en P A S S A G E - S C H U U R, staande aan den grooten weg van Deventer op Arnhem, onmiddellijk aan de aangename wandelingen van den Huize ter Horst, tevens bijzonder gunstig ter ne- ring, tot tuitsening van eenen Winkel en Bakkerij; voorts nog eenige perceelen B O U W, W E I- en H O O I L A N D, waaron- der ongeveer 2 Bunders, zeer geschikt om te worden verveend. Informatien zijn te bekomen ten kantore van den Notaris p.r. K R U Y F F, te Brummen, brieven franco.

§ § § Bij J. B E L L E, op de Beek, te Arnhem, No. 101, is te bekomen: beste drooge K L U I T - K A L K, tegen f 3-50 de ton, en de natte K A L K tegen f 2-75 de ton. Verzoekt een ieders gunst en recommandatie.

§ § + Mr. V I A L, Koopman in Modewaren, van Parijs, heeft de eer te berigten, dat hij in deze stad is aangeko- men met een assortiment N I E U W I G H E D E N, te weten: Schalles de 5 auz. Gallerie de plus niche Broché en Laine, merinos de toutes couleurs, depuis le prix de 20 florins, jusqu'à 30 florins; Schalles carrés merinos de toutes les grandeurs et couleurs, depuis le prix de 2 fl. 50 cts., jusqu'à 36 fl.; Schalles tibets et dachemir de toutes les grandeurs et couleurs de dessins nouveaux; Schalles de crepe véritable chine de toute couleur; Schalles crepe imitation; Schalles imprimés merinos Bontin de toute grandeur et couleur, dont le prix est 2 fl. 50 cts., la première qualité; Fichus de gaze Su- perbe à 1 fl. la pièce; Voille gaze de toute grandeur avec des bor- dures satinés en couleur; Echarpe de gaze de toute grandeur et cou- leur; Echarpe de crepe imprimé à 1 fl. 75 cts.; Guingan pour robe à 30 cts. l'aune, en toute couleur superbe; Briantines en soie pour Robes imprimés; Robes mousselines des Indes imprimé superbe à 36 fl. la Robe; Merinos en glais toute couleur à 60 cts. l'aune; Toille de baptiste imprimé toute couleur superbe pour Rob. à 90 cts.; Toille einte suisse pour Robes première qualité en percaille; Coleretes brodés et voilles; Mousselines brodés pour robes et rideaux pour apparte- mens; Baptiste en blanc pour chemise et mouchoir de poche; Bas de soie noir pour Dames à 2 fl. 50 cts.; Ruban d'ordre, chaussettes Brodées, soie 2 fl.; Gillets, piqués superbes et de divers couleurs à 1 fl. 50 cts.; Gillets, poil de chivre de toute couleur et dessins; Foulards des Indes à 9 couleur superbe; Gans, pour hommes et da- mes, à 50 cts. le paire; Draps de soie, l'aune ou le Gilet à 2 fl. 50 cts.; Cravatte soie noire, à 1 fl. la pièce; Cravatte, divers couleurs à la mode ecorsse d'arbre, résistant à la barbe en nog veel andere ar- tikelen meer, te lang om op te noemen. Hij verkoopt al deze Goederen tegen 20 pCt. beneden de fabrieks-prijzen, omdat de Heer V I A L naar Frankrijk terugkeert en zijnen handel wil eindigen. Is uitpakkt bij den Heer R O B E R T, in het Winkel der Ne- derlanden, op de Grootte Markt, te Arnhem, en blijft niet langer dan 4 dagen.

§ § § Men vraagt, met primo Augustus, in eene Kostschool + eene Geref. zonnende K E U K E N M E I D, met een goed hart en eene goede wil, en vooral goede getnigen kunnende overleggen. — Brieven franco, letter X, ter Boek- en Cou- rantdrukkerij van C. A. T H I E M E, te Arnhem.